

Kwartaalbericht Vlaamse arbeidsmarkt Augustus 2019

In de eerste helft van 2019 blijft de Vlaamse arbeidsmarkt op zijn elan doorgaan, waarbij de gunstige evolutie van de Vlaamse werkzaamheid en werkloosheid zich verder doorzet. Ook de tewerkstellingsgroei blijft, vooral in de commerciële dienstensectoren, aanhouden en er kon opnieuw een duidelijke stijging van het aantal oprichtingen opgetekend worden. Toch blijven er ook enkele minder positieve signalen aanwezig. Zo daalde het Vlaamse consumenten- en ondernemersvertrouwen verder tijdens de eerste helft van 2019, met een dieptepunt in juni gevolgd door een (voorlopig?) licht herstel in juli. In dit kwartaalbericht nemen we poolshoogte van de recente evoluties op de Vlaamse arbeidsmarkt. Na een synthese van de actuele trends geven we in een aantal tabellen en figuren een overzicht van de laatst beschikbare cijfers voor de belangrijkste indicatoren van de conjunctuur, de werkzaamheid, de werkloosheid, de (sectorale) tewerkstelling en de vacaturemarkt.

Conjunctuur

Met een *economische jaargroei* van +1,2% in het eerste kwartaal van 2019, blijft België gelijke tred houden met de raming voor de eurozone (+1,2%). Na een afname van de jaargroecijfers in het vierde kwartaal van 2018, is er nu eerder sprake van een stabilisering (zie indicator A1).

Het ondernemersvertrouwen in België blijft sinds begin dit jaar in dalende lijn, met sterkere negatieve scores sinds april. In juli was het ondernemersvertrouwen bijna 4 punten lager dan een jaar eerder. Vooral in de verwerkende nijverheid was een consistente daling van het ondernemersvertrouwen merkbaar. Ook het Vlaams Gewest kende een duidelijke terugval tussen april en juni van -1,7 tot -5,3, maar tekende een licht herstel op in juli tot -4,5.

Het *consumentenvertrouwen* in België blijft, na de sterke terugval in december 2018, rond het zelfde niveau schommelen. Terwijl de vooruitzichten ten opzichte van de algemene economische situatie in België sinds april in geringe mate verslechterden, was er wel een lichte afname van de vrees voor werkloosheid, een indicator die sinds december 2018 in een stijgende lijn zat. Ook in Vlaanderen toonde het consumentenvertrouwen in deze periode een wisselend patroon, met telkens een afname in april en juni gevolgd door een herstel in mei en juli (A2).

Na de dalende trend sinds augustus 2018 is er in de recentste maanden eerder een schommelend verloop van de *uitzendactiviteiten*. Terwijl het aantal uren uitzendarbeid in het eerste kwartaal nog een duidelijke terugval kende, zien we op basis van de Federgon-index dat er in juni eerder een herstel van de uitzendactiviteiten plaatsvond. In vergelijking met juni 2018 komt de Federgon-index wel nog steeds 2,8 punten lager uit. Deze afname is het resultaat van een activiteitsafname in het arbeiderssegment, het bediendensegment groeide wel ten opzichte van een jaar eerder (A3).

De *tijdelijke werkloosheid* blijft een fluctuerend verloop vertonen. De RVA observeerde in maart en mei een verdere toename van het aantal tijdelijke werklozen (resp. +10,4% en +7,8% op jaarbasis), terwijl er in april -12,2% tijdelijke werklozen minder in Vlaanderen werden geteld dan een jaar voordien. De trendindex van de tijdelijke werkloosheid blijft dan ook sinds de zomer van 2017 op hetzelfde (lage) peil verder kabbelen (A4).

De toename van het aantal *faillissementen* in België en het Vlaams Gewest werd ook in het tweede kwartaal van 2019 verdergezet, met een sterke groei ten opzichte van het – weliswaar erg gunstige – tweede kwartaal van 2018 (resp. +30,1% en +20,9%) (A5).

Na een sterk slotkwartaal in 2018 laat het eerste kwartaal van 2019 opnieuw een duidelijke stijging optekenen van het aantal oprichtingen (van btw-plichtige ondernemingen), met een nieuwe recordhoogte van de trendindex tot gevolg. Deze toename was andermaal meer uitgesproken in Vlaanderen (+14,3% op jaarbasis) dan in België (+8,1% op jaarbasis) (A6).

Werkzaamheid & werkloosheid

Met een *werkzaamheidsgraad* van 74,7% (gemiddelde over de voorbije vier kwartalen) wordt de sterke jaargroei (+1,3 procentpunt) in het Vlaams Gewest ook in het eerste kwartaal van 2019 verder gezet. Wel is hierbij sprake van een lichte afvlakking van de groeivoet, nadat deze 4 opeenvolgende kwartalen was toegenomen. De Belgische werkzaamheidsgraad, die met 69,9% beduidend lager blijft dan de Vlaamse, kende een vergelijkbare werkzaamheidsgroei als in de rest van de EU-28 landen (resp. +1,0 ppt en +0,9 ppt).

De toename van de werkzaamheidsgraad manifesteert zich niet in elke groep in dezelfde mate. Zo blijft het trendniveau van de werkzaamheidsgraad voor Vlaamse vrouwen een duidelijke inhaalbeweging vertonen. Deze nam toe tot 70,9% (jaargroei: +2,2 ppt). Bij mannen was de jaargroei beperkter (+0,5 ppt, tot een trendniveau van 78,5%). Als we kijken naar de indeling naar leeftijd zien we dat de werkzaamheidsgroei het meest wordt gedragen door de 20- tot 24-jarigen (+2,2 ppt) en de 55- tot 64-jarigen (+2,3 ppt), die een werkzaamheidsgraad van respectievelijk 48,7% en 52,8% optekenen. De achterstand van beide groepen in vergelijking met het trendniveau van de werkzaamheidsgraad voor 25- tot 54-jarigen (86,1%) blijft echter groot (B1).

Het trendniveau van de *werkloosheidsgraad* in het Vlaams Gewest vertoonde in het eerste kwartaal van 2019 een verdere krimp tot 3,4% (-0,6 ppt op jaarbasis). Ook België kende een verdere afname op jaarbasis (-0,9 ppt) tot 5,9%, waarbij het ook een hoger afnametempo dan gemiddeld in de EU-28 behoudt (-0,7 ppt op jaarbasis, tot 6,8%).

Het trendniveau van de werkloosheidsgraad ligt bij vrouwen, dankzij een sterkere afname in de laatste kwartalen, 0,3 procentpunt onder dit voor mannen (resp. 3,3% en 3,6%). Het trendniveau van de werkloosheidsgraad bij de jongeren blijft stabiel op een beduidend hoger niveau

(11,3%) dan bij de overige leeftijdsgroepen. Bovendien werd het verschil met de 25-54 jarigen (-0,7 ppt op jaarbasis tot 2,7%) en 55-64 jarigen (-0,9 ppt op jaarbasis tot 3,0%) verder uitgediept (B2).

Het aantal *niet-werkende werkzoekenden* (nwwz) zoals geregistreerd bij VDAB blijft gestaag afnemen sinds augustus 2015. Met 175 068 nwwz was er in juni een daling van -4,7% op jaarbasis. Met uitzondering van de 55-plussers (+0,4%), daalt het aantal nwwz in alle groepen (B3).

Het *aandeel nwwz dat in de loop van een maand uitstroomt naar werk* blijft in het tweede kwartaal 2019 op hetzelfde niveau als een jaar eerder (10,1%). Naar werkloosheidsduur zien we wel enkele verschillen. Zo nam het uitstroompercentage toe bij personen die minder dan 1 jaar werkloos waren (+0,4 ppt op jaarbasis, tot 15,1%), terwijl dit percentage daalde bij personen met een werkloosheidsduur tussen 1 en 2 jaar (-0,5 ppt tot 8,3%) en bij personen die reeds langer dan 2 jaar werkloos waren (-0,3 ppt tot 3,5%). Daarnaast zien we ook dat het uitstroompercentage bij de -25-jarigen afnam (-0,6 ppt tot 14,6%), terwijl de hogere leeftijdsklassen een toename kenden (B4).

Tewerkstelling & sectoren

De positieve trend van de Vlaamse loontrekkende tewerkstelling blijft zich doorzetten. Voor het vierde kwartaal van 2018 wordt het aantal loontrekkenden bij RSZ geraamd op 2 389 100, een toename van 32 100 of +1,4% op jaarbasis. In vergelijking met twee jaar geleden (vierde kwartaal van 2016) telt het Vlaams Gewest ruim 63 400 extra werknemers. De evolutie in arbeidsvolume volgt deze in koppen: het aantal voltijds equivalenten steeg in het vierde kwartaal van 2018 eveneens met +1,4% op jaarbasis (C1).

Opvallend is dat naast de commerciële dienstensectoren (+1,3% loontrekkenden op jaarbasis in het derde kwartaal van 2018 in Vlaanderen), ook de secundaire (industrie en bouw, +1,2%) en quartaire sector (publieke diensten, +1,1%) een duidelijke bijdrage leveren aan de globale (netto)tewerkstellingsgroei (C2).

Opgesplitst naar subsector is de informaticasector verhoudingsgewijs opnieuw de sterkste groeier (+7,5% loontrekkenden op jaarbasis in het derde kwartaal van 2018). Daarna volgen consultancy (+6,8%), de sector 'onderhoud van gebouwen, tuinen en landschapsverzorging' (+5,3%) (waaronder ook de dienstenchequetewerkstelling valt) en

De positieve trend van de Vlaamse loontrekkende tewerkstelling blijft zich doorzetten. Voor het eerste kwartaal van 2019 wordt het aantal loontrekkenden bij RSZ geraamd op 2 403 200, een toename van 35 900 of +1,5% op jaarbasis. In vergelijking met twee jaar geleden (eerste kwartaal van 2017) telt het Vlaams Gewest ruim 59 400 werknemers extra. Vergeleken met deze evolutie in koppen, was de evolutie in arbeidsvolume nog positiever: het aantal voltijds equivalenten steeg in het eerste kwartaal van 2019 met +1,7% op jaarbasis (C1).

De globale (netto)tewerkstellingsgroei is in eerste instantie toe te schrijven aan de commerciële dienstensectoren (+1,8% loontrekkenden op jaarbasis in het vierde kwartaal van 2018 in Vlaanderen). Maar ook de secundaire (industrie, bouw en energie) en quartaire sector (publieke diensten) vertonen een duidelijke groei (respectievelijk +1,1% en +1,3%) (C2).

Opgesplitst naar *subsector* is de informaticasector verhoudingsgewijs opnieuw de sterkste groeier (+7,5% loontrekkenden op jaarbasis in het vierde kwartaal van 2018). Daarna volgen consultancy (+6,8%), logistiek (+4,7%) en de sector 'onderhoud van gebouwen, tuinen en landschapsverzorging' (+4,6%) (waaronder ook de dienstenchequetewerkstelling valt). In de groothandel (+0,5%) en de kleinhandel (+0,3%) was er eerder sprake van een beperkte tewerkstellingsgroei. In de grootste subsector, het

onderwijs, steeg de tewerkstelling met +1,6%. In de maatschappelijke diensten en de gezondheidszorg – twee andere belangrijke publieke dienstensectoren – nam het aantal loontrekkenden toe met respectievelijk +1,9% en +1,8%.

De belangrijkste krimpsectoren zijn verhoudingsgewijs financiën (-2,6%), de openbare besturen (-2,5%) en de algemene overheidsdiensten (-1,3%). De uitzendsector kent een lichte daling (-0,2%) ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder (C3).

Vacaturemarkt & krapte

Op het moment van publicatie zijn de VDAB-cijfers over de aantallen ontvangen en openstaande vacatures beschikbaar tot en met februari 2019. Hierdoor bevat deze sectie geen nieuwe gegevens ten opzichte van het vorige kwartaalbericht ([versie april 2019](#)).

Ruben De Smet
Gert Theunissen
Boie Neefs
Sarah Vansteenkiste
Steunpunt Werk

FIGUREN & TABELLEN

A.	Conjunctuur	2
	A1. Economische groei	2
	A2. Ondernemers- & consumentenvertrouwen	2
	A3. Uitzendarbeid	3
	A4. Tijdelijke werkloosheid	3
	A5. Faillissementen	4
	A6. Oprichtingen	5
B.	Werkzaamheid & werkloosheid	6
	B1. Trendniveau werkzaamheidsgraad	6
	B2. Trendniveau werkloosheidsgraad	7
	B3. Niet-werkende werkzoekenden (nwwz)	8
	B4. Aandeel nwwz dat in de loop van een maand uitstroomt naar werk	9
C.	Tewerkstelling & sectoren	10
	C1. Loontrekkende tewerkstelling	10
	C2. Loontrekkende tewerkstelling naar hoofdsector	10
	C3. Loontrekkende tewerkstelling naar sector	11
D.	Vacaturemarkt & krapte	12
	D1. Ontvangen & openstaande vacatures	12
	D2. Spanningsratio	13

A. CONJUNCTUUR

A1. Economische groei

Procentuele groei van het bruto binnenlands product

	2017-I	2017-II	2017-III	2017-IV	2018-I	2018-II	2018-III	2018-IV	2019-I
BELGIË									
groei op jaarbasis (%)	+1,9	+1,5	+1,5	+1,9	+1,5	+1,4	+1,6	+1,2	+1,2
groei op kwartaalbasis (%)	+0,7	+0,4	+0,2	+0,7	+0,3	+0,3	+0,3	+0,3	+0,3
EUROGEBIED									
groei op jaarbasis (%)	+2,1	+2,5	+2,8	+2,7	+2,4	+2,2	+1,7	+1,2	+1,2*
groei op kwartaalbasis (%)	+0,7	+0,7	+0,7	+0,7	+0,4	+0,4	+0,1	+0,2	+0,4*
EU-28									
groei op jaarbasis (%)	+2,2	+2,5	+2,8	+2,6	+2,4	+2,2	+1,9	+1,5	+1,5*
groei op kwartaalbasis (%)	+0,7	+0,6	+0,6	+0,6	+0,4	+0,4	+0,3	+0,3	+0,5*

* Raming

Gegevens werkdag -en seizoengezuiverd

Bron: NBB.Stat (bewerking Steunpunt Werk)

↪ <http://stat.nbb.be>

A2. Ondernemers- & consumentenvertrouwen

Conjunctuurenquête bedrijven

Algemene synthetische curve (seizoengezuiverd)

	feb/19	mrt/19	apr/19	mei/19	jun/19	jul/19
VL	-0,5	-1,3	-1,7	-3,2	-5,3	-4,5
BE	-1,7	-0,7	-3,2	-3,6	-4,9	-5,0

Langtermijntrend (jan. '11 tot jul. '19) | Vlaams Gewest

Bron: NBB.Stat (bewerking Steunpunt Werk)

De **conjunctuurenquête** is gebaseerd op een panelbevraging van 6000 bedrijfsleiders over de huidige situatie en de verwachtingen voor de komende drie maanden. De antwoorden op een selectie van vragen leiden tot de synthetische curve (seizoengezuiverde bruto conjunctuurindicator en afgevlakte indicator die de fundamentele tendens weergeeft).

↪ www.nbb.be/nl/statistieken/opinie-enquetes

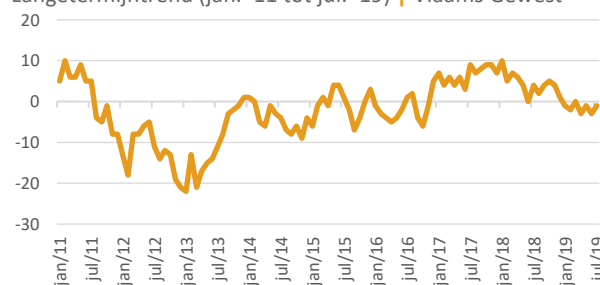
Consumentenenquête

Indicator van het consumentenvertrouwen

	feb/19	mrt/19	apr/19	mei/19	jun/19	jul/19
VL	-2	+0	-3	-1	-3	-1
BE	-7	-6	-7	-5*	-7	-6

*voorlopig

Langtermijntrend (jan. '11 tot jul. '19) | Vlaams Gewest

Bron: NBB.Stat (bewerking Steunpunt Werk)

De **consumentenenquête** is gebaseerd op een representatief steekproef van 1850 bevroegde personen over het macro-economische verloop, de financiële positie en het mogelijke bestedingspatroon. De antwoorden op een selectie van vragen worden samengevoegd tot de indicator van het consumentenvertrouwen.

A3. Uitzendarbeid

Evolutie van het aantal uren uitzendarbeid (seizoengezuiverd)

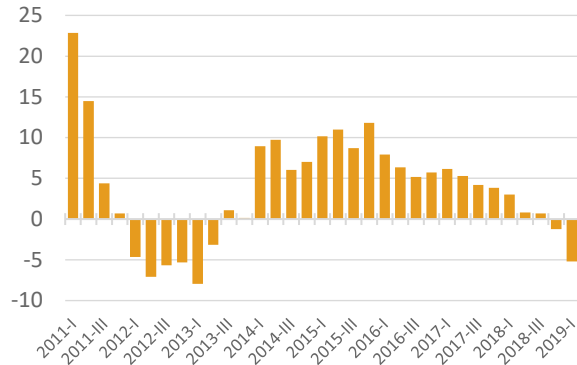
VLAAMS GEWEST	2017-I	2017-II	2017-III	2017-IV	2018-I	2018-II	2018-III	2018-IV	2019-I
groei op jaarbasis (%)	+6,1	+5,3	+4,2	+3,8	+3,0	+0,8	+0,7	-1,2	-5,2
groei op kwartaalbasis (%)	+1,4	+1,1	+0,1	+0,9	+0,9	-0,9	-0,5	-1,2	-2,2

Aangepaste reeks in vergelijking met voorgaande kwartaalberichten door toevoeging van nieuwe uitzendbedrijven in de Federgon-dataset

Bron: Federgon (bewerking Steunpunt Werk)

Evolutie aantal uren uitzendarbeid | VLAAMS GEWEST

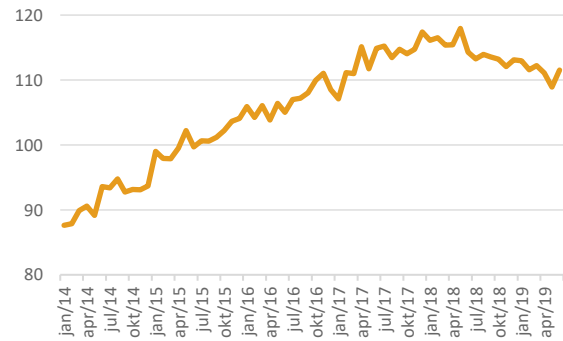
2011-I tot 2019-I | Groei op jaarbasis (%)

Bron: Federgon (bewerking Steunpunt Werk)

Federgon-index | BELGIË

Januari '14 tot juni '19 | Index jan.'07=100

Index gecorrigeerd voor seizoensinvloeden

Bron: Federgon (bewerking Steunpunt Werk)

➔ federgon.be/het-kenniscentrum

A4. Tijdelijke werkloosheid

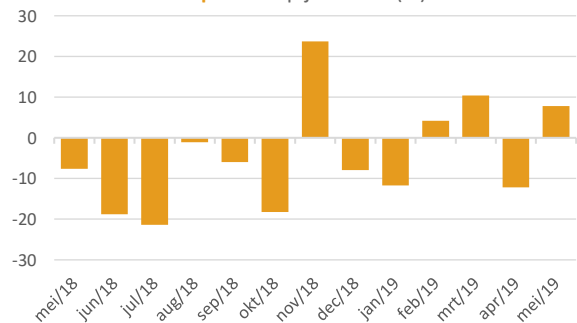
Evolutie van het aantal tijdelijk werklozen

VLAAMS GEWEST	mei/18	dec/18	jan/19	feb/19	mrt/19	apr/19	mei/19
aantal (n)	43 280	59 484	75 063	90 418	93 653	66 198	46 666
evolutie op jaarbasis (n)	-3 586	-5 134	-9 957	+3 613	+8 798	-9 181	+3 386
evolutie op jaarbasis (%)	-7,7	-7,9	-11,7	+4,2	+10,4	-12,2	+7,8
BELGIË							
aantal (n)	71 653	94 658	119 900	143 667	151 052	105 284	74 843
evolutie op jaarbasis (n)	-6 856	-11 544	-16 196	+3 420	+14 090	-15 471	+3 190
evolutie op jaarbasis (%)	-8,7	-10,9	-11,9	+2,4	+10,3	-12,8	+4,5

Bron: RVA (bewerking Steunpunt Werk)

Evolutie aantal tijdelijk werklozen | VLAAMS GEWEST

Mei '18 tot mei '19 | Groei op jaarbasis (%)

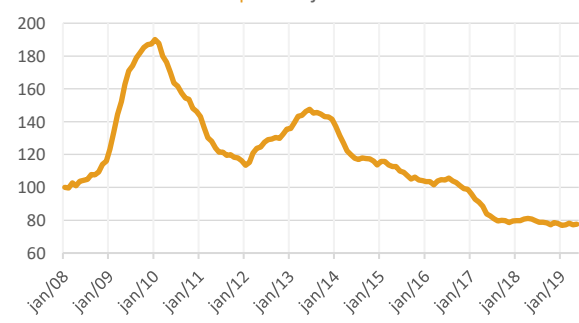

Bron: RVA (bewerking Steunpunt Werk)

➔ <http://www.rva.be/nl/documentatie/statistieken>

Trendindex tijdelijke werkloosheid | VLAAMS GEWEST

Januari '08 tot mei '19 | Index jan.'08=100

Trendindex = index van het trendniveau, d.i. het voortschrijdend gemiddelde van de voorbije twaalf maanden

Bron: RVA (bewerking Steunpunt Werk)

A5. Faillissementen

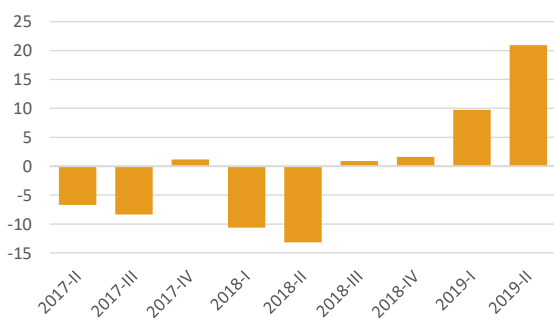
Evolutie van het aantal faillissementen

	2017-II	2017-III	2017-IV	2018-I	2018-II	2018-III	2018-IV	2019-I	2019-II
VLAANDEREN									
aantal (n)	1 217	912	1 230	1 188	1 057	920	1 250	1 304	1 278
evolutie op jaarbasis (n)	-87	-83	+14	-141	-160	+8	+20	+116	+221
evolutie op jaarbasis (%)	-6,6	-8,3	+1,1	-10,6	-13,1	+0,8	+1,6	+9,8	+20,9
BELGIË									
aantal (n)	2 718	1 871	2 841	2 707	2 239	2 063	2 869	2 690	2 912
evolutie op jaarbasis (n)	+225	-84	+424	+169	-479	+192	+28	-17	+673
evolutie op jaarbasis (%)	+9	-4,2	+17,5	+6,6	-17,6	+10,2	+0,9	-0,6	+30,1

Bron: Statbel – be.STAT / cijfers gebaseerd op het bedrijvenregister van de Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium en de aangiften van de rechtbanken van Koophandel (bewerking Steunpunt Werk)

Evolutie aantal faillissementen | VLAAMS GEWEST

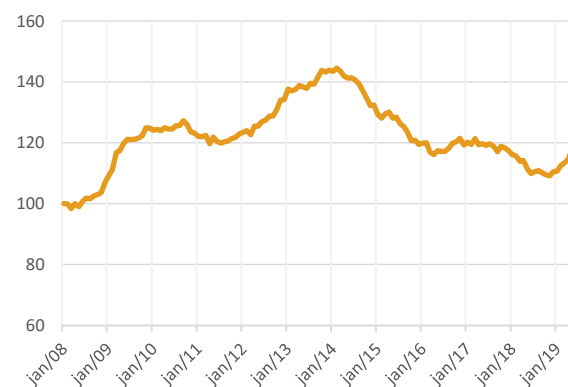
2017-II tot 2019-II | Groei op jaarbasis (%)

Bron: Statbel (bewerking Steunpunt Werk)

Trendindex faillissementen | VLAAMS GEWEST

Januari '08 tot juni '19 | Index jan.'08=100

Trendindex = index van het trendniveau, d.i. het voortschrijdend gemiddelde van de voorbije twaalf maanden

Bron: Statbel (bewerking Steunpunt Werk)

➔ <https://statbel.fgov.be/nl/themas/ondernemingen/faillissementen>

A6. Oprichtingen

Evolutie van het aantal oprichtingen

	2017-I	2017-II	2017-III	2017-IV	2018-I	2018-II	2018-III	2018-IV	2019-I
VLAAMS GEWEST									
aantal (n)	16 847	13 678	13 291	13 481	17 024	13 709	13 756	16 077	19 463
evolutie op jaarbasis (n)	+1 184	-1 745	+852	+700	+177	+31	+465	+2 596	+2 439
evolutie op jaarbasis (%)	+7,6	-11,3	+6,8	+5,5	+1,1	+0,2	+3,5	+19,3	+14,3
oprichtingsgraad	3,1	2,5	2,4	2,4	3,0	2,4	2,4	2,7	3,3
BELGIË									
aantal (n)	27 549	23 323	21 577	23 403	28 153	23 168	21 876	25 823	30 447
evolutie op jaarbasis (n)	+1 445	-2 058	+1 228	+1 312	+604	-155	+299	+2 420	+2 294
evolutie op jaarbasis (%)	+5,5	-8,1	+6,0	+5,9	+2,2	-0,7	+1,4	+10,3	+8,1
oprichtingsgraad	3,1	2,6	2,4	2,5	3,0	2,5	2,3	2,7	3,2

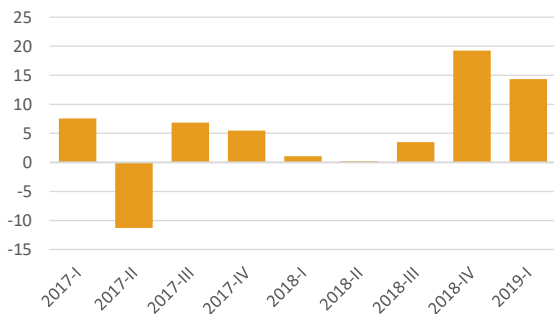
Bron: Statbel – be.STAT o.b.v. Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO) (bewerking Steunpunt Werk)

De **oprichtingen** worden geoperationaliseerd als het aantal nieuwe btw-plichtige en wederonderwerpingen van btw-plichtige ondernemingen, zoals opgenomen in de Kruispuntbank Ondernemingen (KBO). De **oprichtingsgraad** wordt berekend als het aantal nieuwe btw-plichtige en wederonderwerpingen van btw-plichtige ondernemingen, ten opzichte van het gemiddelde aantal actieve btw-plichtige bedrijven in de beschouwde periode.

Gezien de bestuurlijke oorsprong van de gegevens kunnen evoluties (deels) het gevolg zijn van administratieve veranderingen, waardoor de cijfers met de nodige voorzichtigheid dienen te worden geïnterpreteerd.

Evolutie aantal oprichtingen | VLAAMS GEWEST

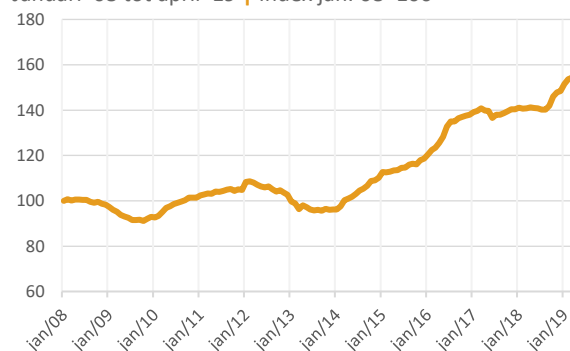
2017-I tot 2019-I | Groei op jaarbasis (%)

Bron: Statbel (bewerking Steunpunt Werk)

Trendindex oprichtingen | VLAAMS GEWEST

Januari '08 tot april '19 | Index jan.'08=100

Trendindex = index van het trendniveau, d.i. het voortschrijdend gemiddelde van de voorbije twaalf maanden

Bron: Statbel (bewerking Steunpunt Werk)

➔ <https://statbel.fgov.be/nl/themas/ondernemingen/btw-plichtige-ondernemingen>

B. WERKZAAMHEID & WERKLOOSHEID

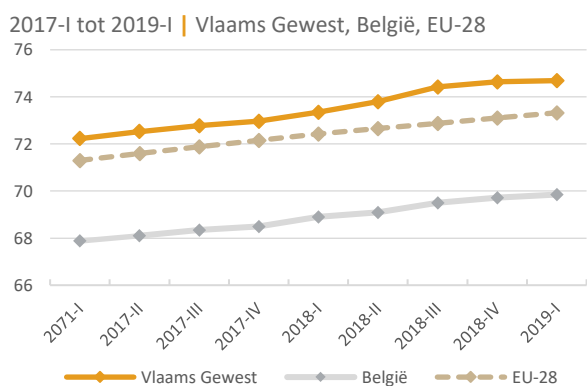
B1. Trendniveau werkzaamheidsgraad

Trendniveau werkzaamheidsgraad | 20- tot 64-jarigen

	2017-I	2017-II	2017-III	2017-IV	2018-I	2018-II	2018-III	2018-IV	2019-I
VLAAMS GEWEST									
werkzaamheidsgraad (%)	72,2	72,5	72,8	73	73,4	73,8	74,4	74,6	74,7
groei op jaarbasis (ppt)	+0,5	+0,7	+1,1	+1,0	+1,1	+1,3	+1,6	+1,7	+1,3
BELGIË									
werkzaamheidsgraad (%)	67,9	68,1	68,4	68,5	68,9	69,1	69,5	69,7	69,9
groei op jaarbasis (ppt)	+0,8	+0,9	+1,1	+0,8	+1,0	+1,0	+1,1	+1,2	+1,0
EU-28									
werkzaamheidsgraad (%)	71,3	71,6	71,9	72,2	72,4	72,7	72,9	73,1	73,3
groei op jaarbasis (ppt)	+1,1	+1,0	+1,1	+1,1	+1,1	+1,1	+1,0	+1,0	+0,9

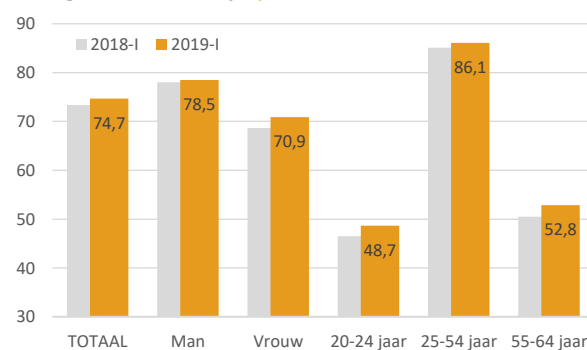
Werkzaamheidsgraad uitgedrukt in een trendniveau; d.i. het gemiddelde van de voorbije vier kwartalen
Tijdreeksbreuk in de cijfers voor België/Vlaams Gewest vanaf 2017 als gevolg van hervorming van de EAK
Bron: Statbel - EAK; Eurostat - LFS (bewerking Steunpunt Werk)

Trendniveau werkzaamheidsgraad (%) | 20- tot 64-jarigen

Bron: Statbel; Eurostat (bewerking Steunpunt Werk)

Naar geslacht en leeftijd | Vlaams Gewest

Bron: Statbel (bewerking Steunpunt Werk)

B2. Trendniveau werkloosheidsgraad

Trendniveau werkloosheidsgraad | 15- tot 64-jarigen

	2017-I	2017-II	2017-III	2017-IV	2018-I	2018-II	2018-III	2018-IV	2019-I
VLAAMS GEWEST									
werkloosheidsgraad (%)	4,7	4,6	4,5	4,4	4,1	3,8	3,6	3,5	3,4
groei op jaarbasis (ppt)	-0,5	-0,6	-0,8	-0,5	-0,6	-0,8	-0,9	-0,9	-0,6
BELGIË									
werkloosheidsgraad (%)	7,8	7,6	7,4	7,2	6,8	6,5	6,2	6,0	5,9
groei op jaarbasis (ppt)	-0,7	-0,8	-0,9	-0,8	-1,0	-1,1	-1,2	-1,2	-0,9
EU-28									
werkloosheidsgraad (%)	8,5	8,2	8,0	7,8	7,5	7,3	7,1	7,0	6,8
groei op jaarbasis (ppt)	-0,8	-0,9	-0,9	-0,9	-1,0	-0,9	-0,9	-0,8	-0,7

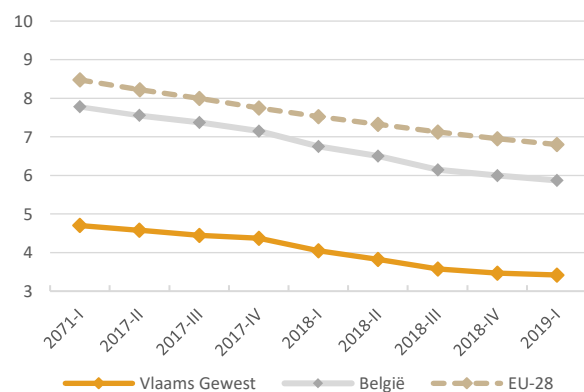
Werkloosheidsgraad uitgedrukt in een trendniveau; d.i. het gemiddelde van de voorbije vier kwartalen

Tijdreeksbreuk in de cijfers voor België/Vlaams Gewest vanaf 2017 als gevolg van hervorming van de EAK

Bron: Statbel - EAK; Eurostat - LFS (bewerking Steunpunt Werk)

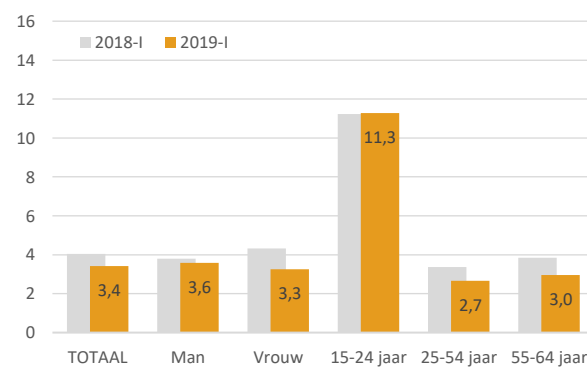
Trendniveau werkloosheidsgraad (%) | 15- tot 64-jarigen

2017-I tot 2019-I | Vlaams Gewest, België, EU-28

Bron: Statbel; Eurostat (bewerking Steunpunt Werk)

Naar geslacht en leeftijd | Vlaams Gewest

Bron: Statbel (bewerking Steunpunt Werk)

B3. Niet-werkende werkzoekenden (nwwz)

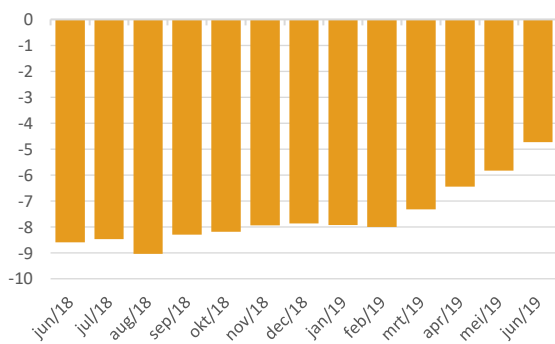
Evolutie van het aantal niet-werkende werkzoekenden

	jun/18	jan/19	feb/19	mrt/19	apr/19	mei/19	jun/19
VLAAMS GEWEST							
aantal (n)	183 752	192 445	188 805	183 828	180 345	174 036	175 068
evolutie op jaarbasis (n)	-17 279	-16 582	-16 414	-14 529	-12 419	-10 763	-8 684
evolutie op jaarbasis (%)	-8,6	-7,9	-8,0	-7,3	-6,4	-5,8	-4,7
BELGIË							
aantal (n)	464 174	491 902	482 982	473 826	464 599	451 730	452 770
evolutie op jaarbasis (n)	-38 093	-21 342	-22 586	-18 365	-15 811	-12 629	-11 404
evolutie op jaarbasis (%)	-7,6	-4,2	-4,5	-3,7	-3,3	-2,7	-2,5

Bron: VDAB / NBB.Stat (bewerking Steunpunt Werk)

Evolutie aantal nwwz | VLAAMS GEWEST

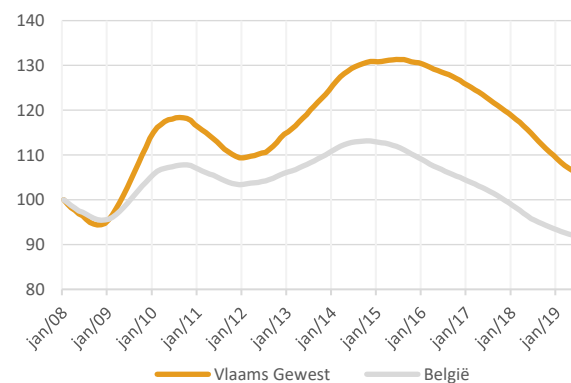
Juni '18 tot juni '19 | Groei op jaarbasis (%)

Bron: VDAB / NBB.Stat (bewerking Steunpunt Werk)

Trendindex aantal nwwz | VLAAMS GEWEST & BELGIË

Januari '08 tot juni '19 | Index jan.'08=100

Trendindex = index van het trendniveau, d.i. het voortschrijdend gemiddelde van de voorbije twaalf maanden

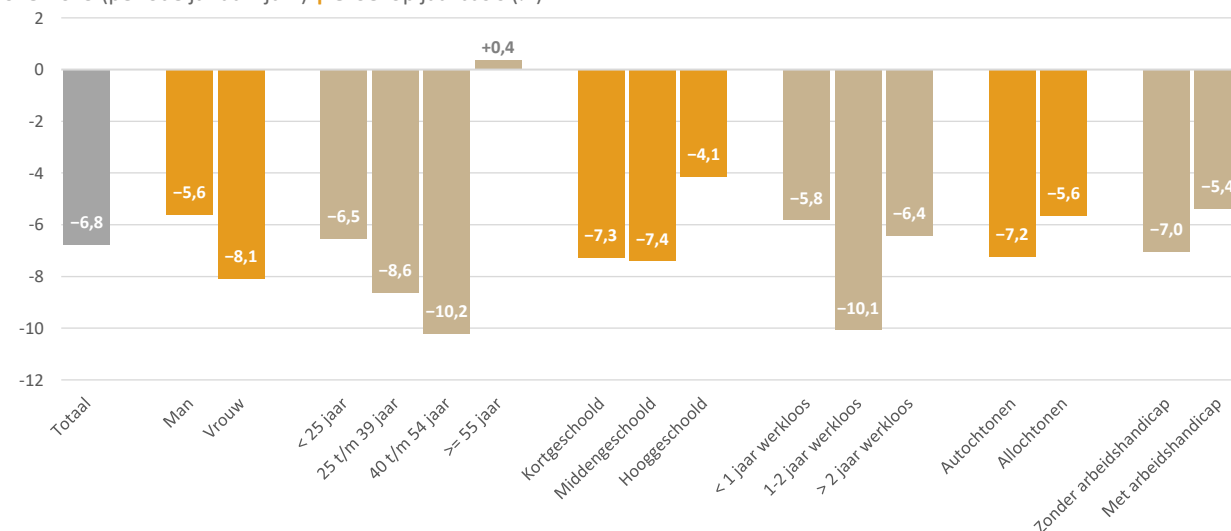
Bron: VDAB / NBB.Stat (bewerking Steunpunt Werk)

<https://arvastat.vdab.be>

<http://stat.nbb.be>

Evolutie van het aantal nwwz naar achtergrondkenmerken | VLAAMS GEWEST

2018-2019 (periode januari-juni) | Groei op jaarbasis (%)

Bron: VDAB - Arvastat (bewerking Steunpunt Werk)

<http://arvastat.vdab.be>

B4. Aandeel nwwz dat in de loop van een maand uitstroomt naar werk

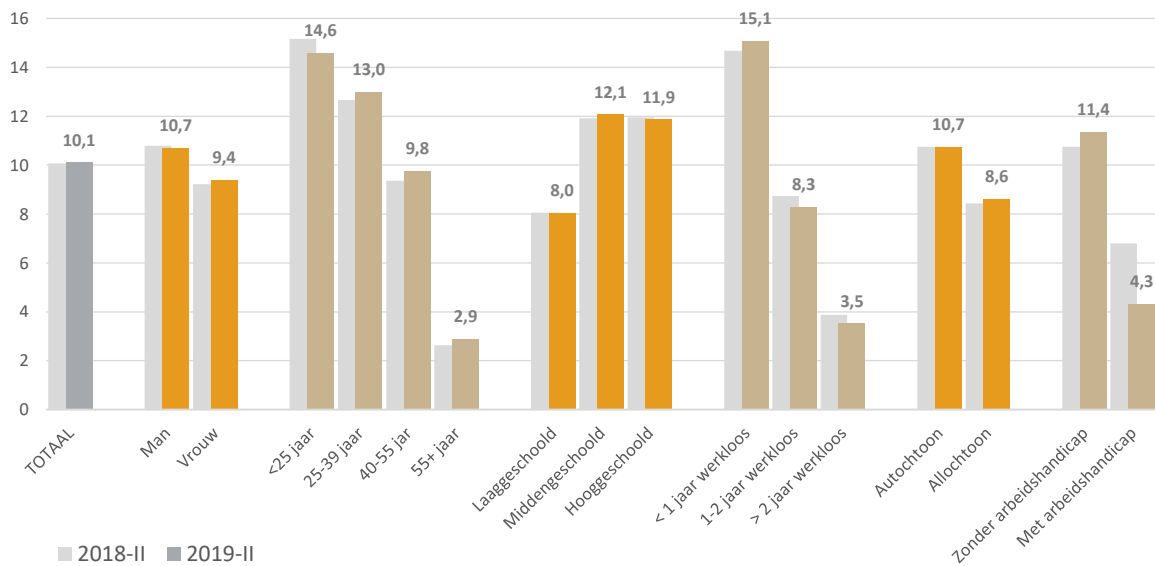
Aandeel (%) nwwz dat in de loop van een maand uitstroomt naar werk | VLAAMS GEWEST

	2017-II	2017-III	2017-IV	2018-I	2018-II	2018-III	2018-IV	2019-I	2019-II
Uitstroom naar werk (%)	9,8	10,1	10,7	9,8	10,1	10,3	11,1	9,9	10,1

Bron: VDAB - Arvastat (bewerking Steunpunt Werk)

Het **aandeel nwwz dat in de loop van een maand uitstroomt naar werk** wordt berekend door het aantal nwwz dat in de loop van een maand aan het werk gaat, te delen door het totale aantal nwwz aan het begin van die maand. De cijfers hier worden berekend als een gemiddelde over de drie maanden van het kwartaal. Deze indicator toont aan in hoeverre niet-werkende werkzoekenden aangeworven worden, ongeacht of de totale werkloosheid stijgt of daalt.

Aandeel (%) nwwz dat in de loop van een maand uitstroomt naar werk (2018-II en 2019-II) naar achtergrondkenmerken | VLAAMS GEWEST

Bron: VDAB - Arvastat (bewerking Steunpunt Werk)

C. TEWERKSTELLING & SECTOREN

C1. Loontrekkende tewerkstelling

Evolutie van het aantal werknemers en het arbeidsvolume (in voltijdsequivalenten - VTE)

Werknemers	2017-I	2017-II	2017-III	2017-IV	2018-I	2018-II	2018-III	2018-IV	2019-I*
VLAAMS GEWEST									
aantal (n)	2 343 793	2 350 930	2 359 109	2 357 018	2 367 275	2 374 404	2 386 144	2 389 943	2 403 200
evolutie jaarbasis (n)	+34 936	+30 854	+24 400	+31 287	+23 482	+23 474	+27 035	+32 925	+35 925
evolutie jaarbasis (%)	+1,5	+1,3	+1,0	+1,3	+1,0	+1,0	+1,1	+1,4	+1,5
BELGIË									
aantal (n)	3 857 972	3 877 753	3 884 767	3 875 401	3 897 468	3 919 432	3 936 001	3 933 156	3 959 000
evolutie jaarbasis (n)	+66 107	+59 258	+40 698	+56 909	+39 496	+41 679	+51 234	+57 755	+61 532
evolutie jaarbasis (%)	+1,7	+1,6	+1,1	+1,5	+1,0	+1,1	+1,3	+1,5	+1,6
VTE									
VLAAMS GEWEST									
aantal (n)	1 942 660	1 971 997	1 936 246	1 989 592	1 972 923	2 002 791	1 962 622	2 016 598	2 005 800
evolutie jaarbasis (n)	+28 602	+33 379	+30 502	+26 139	+30 264	+30 794	+26 376	+27 006	+32 877
evolutie jaarbasis (%)	+1,5	+1,7	+1,6	+1,3	+1,6	+1,6	+1,4	+1,4	+1,7
BELGIË									
aantal (n)	3 180 386	3 235 022	3 174 794	3 263 143	3 231 173	3 287 338	3 220 254	3 309 675	3 286 000
evolutie jaarbasis (n)	+48 335	+60 848	+54 205	+41 104	+50 786	+52 316	+45 460	+46 533	+54 827
evolutie jaarbasis (%)	+1,5	+1,9	+1,7	+1,3	+1,6	+1,6	+1,4	+1,4	+1,7

* 2019-I= raming (o.b.v. Snelle Ramingen van de tewerkstelling bij RSZ)

De cijfers in deze tabel hebben betrekking op alle tewerkstelling die vanaf 1 januari 2017 onder de bevoegdheid van de RSZ valt. Dit betekent dat de tewerkstelling bij Provinciale en Plaatselijke besturen, die vóór 2017 niet werd opgenomen, in deze tijdsreeks is toegevoegd.

Bron: RSZ (bewerking Steunpunt Werk)

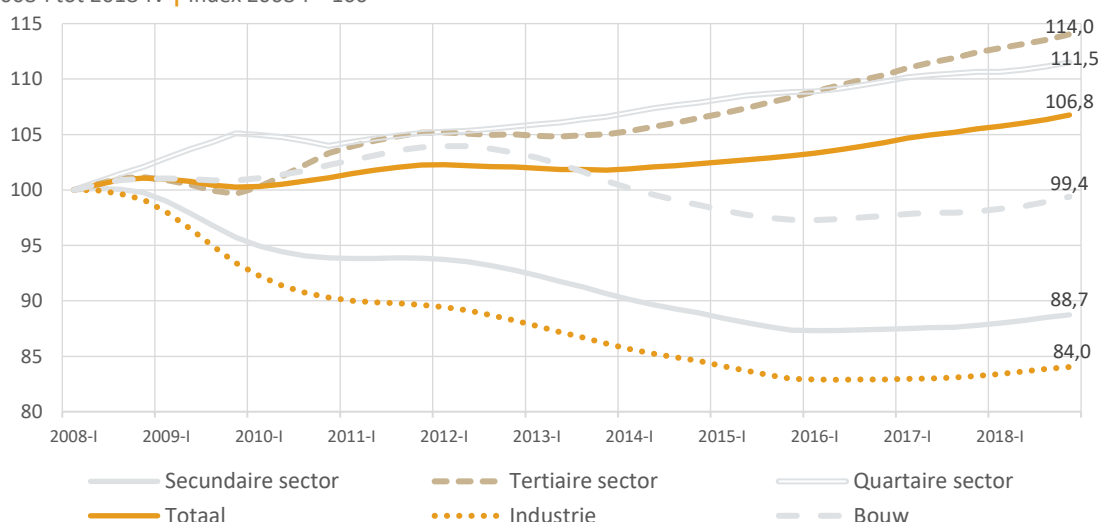
↳ <http://www.rsz.fgov.be/nl/statistieken/publicaties/snelle-ramingen-van-de-tewerkstelling>

C2. Loontrekkende tewerkstelling naar hoofdsector

Vanaf deze publicatie gebeurt de aggregatie tot hoofdsectoren op basis van de 42 WSE-sectoren. Daarom kreeg de gehele figuur een update.

Trendindex aantal werknemers bij RSZ naar sector | VLAAMS GEWEST

2008-I tot 2018-IV | Index 2008-I = 100

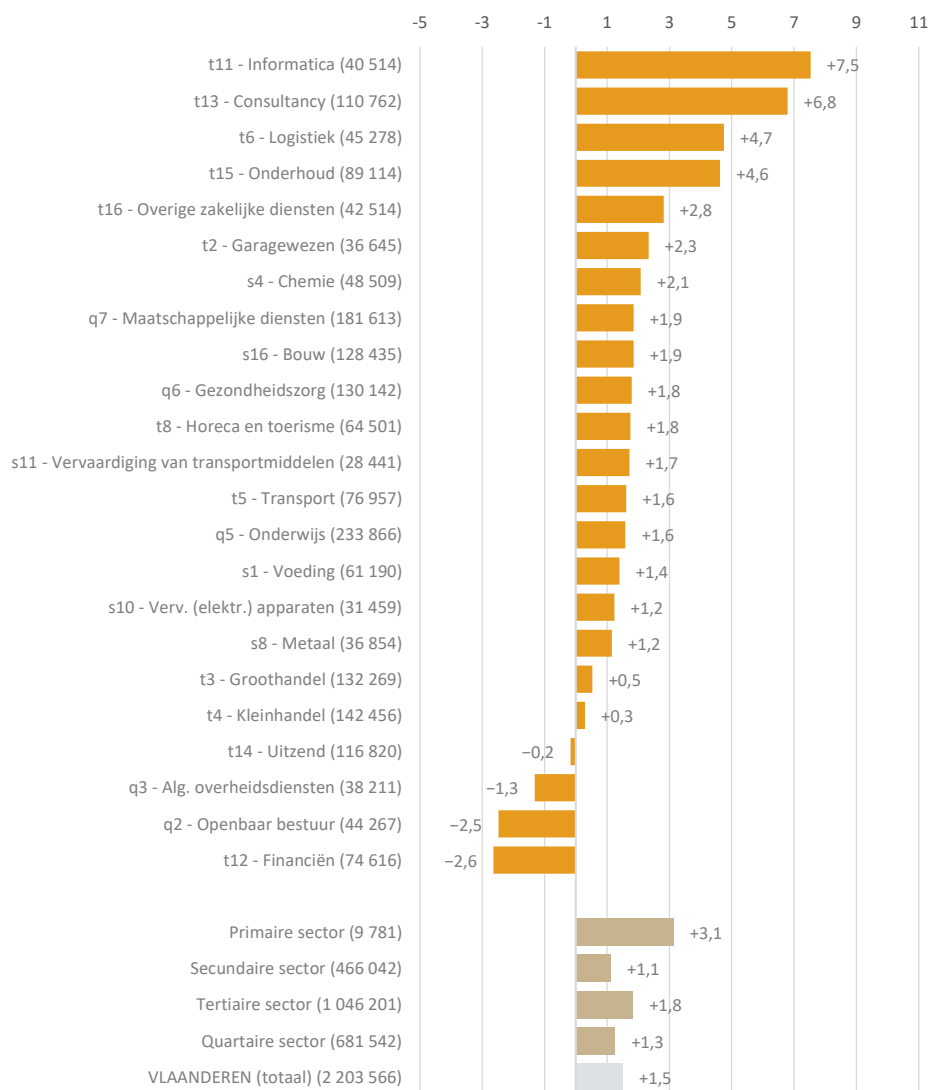
Trendindex = index van het trendniveau, d.i. het voortschrijdend gemiddelde van de voorbije twaalf maanden RSZ-tewerkstelling, **exclusief** de tewerkstelling bij Provinciale en Plaatselijke overheden

Bron: RSZ (bewerking Steunpunt Werk)

C3. Loontrekkende tewerkstelling naar sector

Evolutie van het aantal werknemers bij RSZ naar sector | VLAAMS GEWEST

2017-IV – 2018-IV | Groei op jaarbasis (%)

RSZ-tewerkstelling, **exclusief** de tewerkstelling bij Provinciale en Plaatselijke overheden
Sectorindeling op basis van de WSE-sectoren (zie www.steunpuntwerk.be/node/2530)

Bij elke sector staat tussen haakjes het aantal werknemers in de sector.

Enkel de sectoren met meer dan 20 000 werknemers in het vierde kwartaal van 2018 zijn opgenomen.

Bron: RSZ (bewerking Steunpunt Werk)

D. VACATUREMARKT & KRAPTE

Op het moment van publicatie zijn de VDAB-cijfers over de aantallen ontvangen en openstaande vacatures beschikbaar tot en met februari 2019. Hierdoor bevat deze sectie geen nieuwe gegevens ten opzichte van het vorige kwartaalbericht (versie april 2019).

D1. Ontvangen & openstaande vacatures

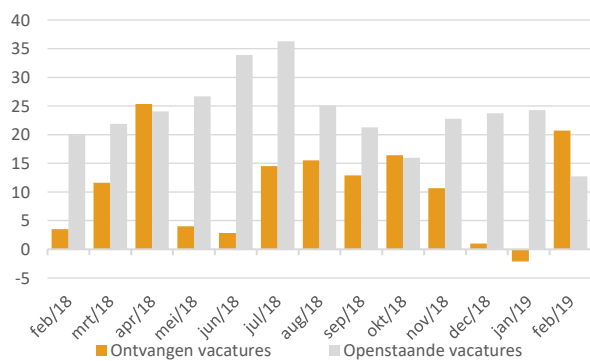
Evolutie van het aantal ontvangen en openstaande VDAB-vacatures (Normaal Economisch Circuit zonder Uitzendarbeid - NECzU, rechtstreeks aan VDAB gemeld) | VLAAMS GEWEST

	feb/18	sep/18	okt/18	nov/18	dec/18	jan/19	feb/19
ONTVANGEN VACATURES							
aantal (n)	21 516	25 389	27 950	24 358	17 846	24 893	25 973
evolutie op jaarbasis (n)	+726	+2 897	+3 943	+2 351	+175	-535	+4 457
evolutie op jaarbasis (%)	+3,5	+12,9	+16,4	+10,7	+1,0	-2,1	+20,7
OPENSTAANDE VACATURES							
aantal (n)	42 236	48 609	47 346	50 196	48 020	51 331	47 614
evolutie op jaarbasis (n)	+16 279	+8 532	+6 528	+9 305	+9 211	+10 028	+5 378
evolutie op jaarbasis (%)	+20,1	+21,3	+16,0	+22,8	+23,7	+24,3	+12,7

Bron: VDAB (bewerking Steunpunt Werk)

Evolutie aantal VDAB-vacatures | VLAAMS GEWEST

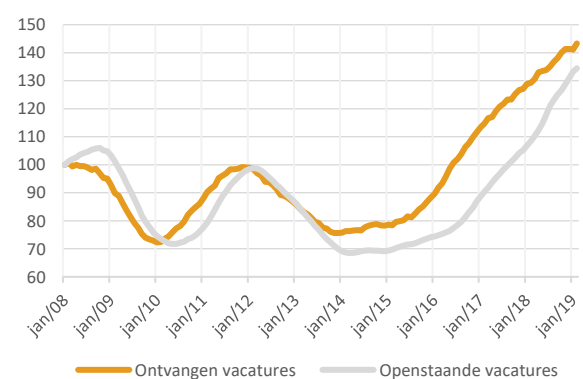
Februari '18 tot februari '19 | Groei op jaarbasis (%)

Bron: VDAB (bewerking Steunpunt Werk)

Trendindex aantal VDAB-vacatures | VLAAMS GEWEST

Januari '08 tot februari '19 | Index jan.'08=100

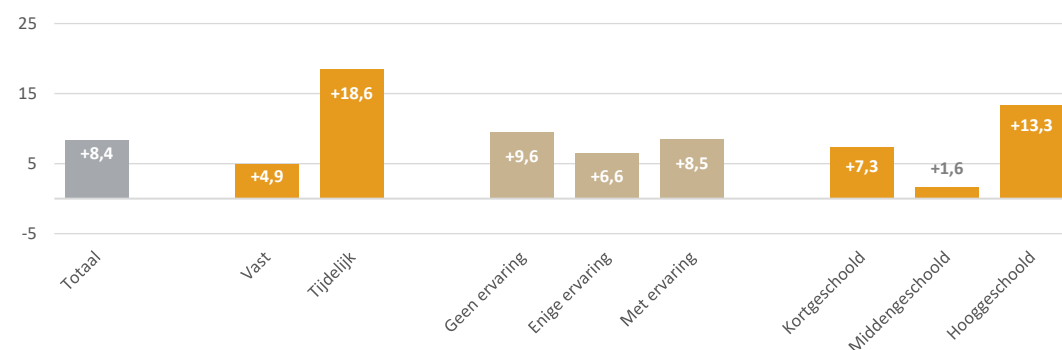
Trendindex = index van het trendniveau, d.i. het voortschrijdend gemiddelde van de voorbije twaalf maanden

Bron: VDAB (bewerking Steunpunt Werk)

➔ <https://arvastat.vdab.be>

Evolutie van het aantal ontvangen VDAB-vacatures (NECzU, rechtstreeks aan VDAB gemeld) naar circuit, gevraagde ervaring, gevraagd studieniveau | VLAAMS GEWEST

2018-2019 (periode januari tot en met februari; gemiddeld) | Groei op jaarbasis (%)

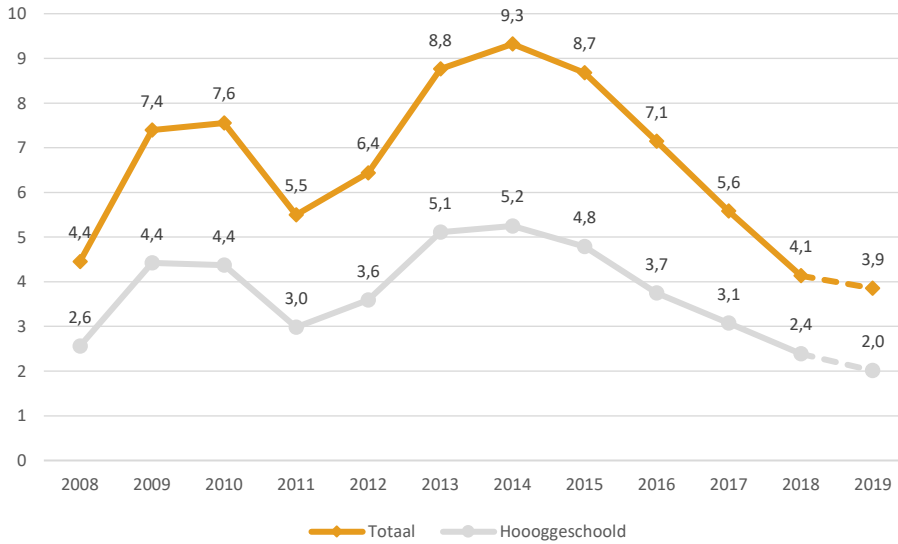
Tijdelijk = exclusief uitzendopdrachten en studentenjobs / Geen ervaring = minder dan 6 maand ervaring; enige ervaring = 6 maand tot 2 jaar ervaring; met ervaring = meer dan 2 jaar ervaring

Bron: VDAB (bewerking Steunpunt Werk)

D2. Spanningsratio

Evolutie van de spanningsratio (aantal nwwz per openstaande VDAB-vacature) | VLAAMS GEWEST

Jaargemiddelde 2008 tot 2019*

* 2019 = gemiddelde voor de periode januari tot en met februari '19

De spanningsratio wordt berekend op het aantal openstaande vacatures, rechtstreeks gemeld aan VDAB.

Bron: VDAB (bewerking Steunpunt Werk)

**STEUNPUNT
WERK**

Naamsestraat 61 bus 3551, 3000 Leuven
steunpuntwerk@kuleuven.be | +32 016 32 32 39
www.steunpuntwerk.be | twitter: @SteunpuntWerk

Het STEUNPUNT WERK is een universitair kenniscentrum dat arbeidsmarktinformatie verspreidt en het Vlaams arbeidsmarktbeleid ondersteunt.